

نظرات جمعیتی کمیسیون های تخصصی در خصوص بهبود فضای

کسب و کار در وزارت صنعت، معدن و تجارت

عنوان گزارش: نظرات تجمیعی کمیسیون های تخصصی در خصوص بهبود فضای کسب و کار در وزارت صنعت، معدن و تجارت
انتشار: امور کمیسیون های تخصصی اتاق ایران
شماره گزارش: ۱۹۰۰۶
بهار ۱۴۰۰

ردیف	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	شرح مختصر موضوع	راهکار پیشنهادی
۱	حقوق ورودی و عوارض وارداتی	استمهال حقوق ورودی و عوارض وارداتی آن دسته از کالاهایی که برای ادامه حیات و فعالیت واحدهای تولیدی و خدمات پشتیبان تولید مورد نیاز است و در زنجیره تأمین آنها اختلال ایجاد شده و یا عرضه آنها در بازار دچار کمبود شده است (با ارائه اسناد و مدارک) برای مدت حداقل شش ماهه و بدون پرداخت جریمه دیرکرد	
۲	مجوزهای کسب و کارهای تولید	تمدید یا تجدید کلیه مجوزهای کسب و کارهای تولید برای یک دوره شش ماهه در صورت تداوم وضعیت شیوع کرونا، مشروط به عدم تخلف صاحب کسب و کار و بدون نیاز به مراجعه به ادارات دولتی و بدون نیاز به اخذ گواهی پرداخت مالیاتی	
۳	استراتژی توسعه صنعتی	برنامه راهبردی (استراتژی توسعه صنعتی) تدوین شده بدنبال این است که از طریق مکانیسم بازار، دستیابی به اهداف برنامه ارائه شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت فراهم شود، که البته هم از منظر رویکردی و هم از منظر تعیین اولویت ها و هم از منظر انعکاس نظرات تشکل ها دچار اشکال است.	۱- اخذ نظرات تشکلهای و ذینفعان و مراکز علمی در مورد برنامه تدوین شده ۲- تدوین برنامه نهایی تعیین تشکلهای مرتبط به عنوان ناظر اجرای برنامه بخش مربوطه ۳- راه اندازی سایت ویژه برنامه برنامه زمانبندی بازبینی برنامه
۴	محیط سرمایه گذاری و فضای کسب و کار	یکی از اساسی ترین چالش های چشم انداز اقتصاد ایران پدیده جهانی شدن است که در راستای آن برخورداری از صنعت رقابت	۱- ایجاد نهادهای لازم و شفاف سازی و اصلاح قوانین با رویکرد تسهیل امور در تمامی عرصه های کسب و کار

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
<p>شامل همه مراحل مربوط به فعالیت‌های اقتصادی از مرحله شکل‌گیری تولید تا انحلال فعالیت، شرط لازم برای ترغیب مشارکت سرمایه‌گذاران خصوصی و خارجی در پروژه‌های تولیدی و صنعتی است.</p> <p>۲- اجازه فعالیت کسب و کارهای کوچک در فضای مناسب کسب و کار جهت ایجاد توانایی و ادامه فعالیت در عرصه اقتصادی</p> <p>۳- سرمایه‌گذاری و استراتژی‌های حمایتی و توسعه در فضای کسب و کار جهت مشارکت جدی سرمایه‌گذاران خارجی</p> <p>۴- توجه به سیاست‌های خصوصی سازی و ایجاد تعامل توانمند با فضای کسب و کار از طریق تحقیق و توسعه و هدایت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به سمت آنان</p> <p>۵- هدایت و جذب سرمایه خارجی جهت یادگیری تکنولوژیکی یا به عبارت دیگر انتقال و توسعه تکنولوژی در فضای کسب و کار</p> <p>۶- توجه به اصلاح فضای کسب و کار در زمره الزامات تصریح شده در قانون برنامه ششم توسعه</p> <p>۷- توجه به تشکیل دبیرخانه اجرایی پروژه بهبود فضای کسب و کار در سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران</p> <p>۸- راه‌اندازی وب سایت بهبود فضای کسب و کار توسط سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران</p>	<p>پذیر برای اقتصاد اجتناب ناپذیر است. به نظر می‌رسد از اقدامات مهم و اساسی کشور در دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز، بهبود فضای کسب و کار و رقابتی نمودن آن در کشور است. از طرف دیگر وجود نرخ بالای بیکاری در کشور و رهایی از آن، مستلزم تقویت طرف عرضه اقتصاد است؛ که با توجه به قوانین و مقررات دست و پا گیر، سختی اجازه و ایجاد کسب و کار در ایران، سرمایه و تسهیلات حمایت از تولید، در فعالیتهای غیر تولیدی مورد استفاده قرار گرفته و سبب رشد تقاضا و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها شده است. اهمیت سرمایه در کشورهای در حال توسعه بیش از کشورهای توسعه یافته است زیرا کشورهای در حال توسعه به منظور بهبود فضای کسب و کار و ایجاد اشتغال که محرک رشد اقتصادی است، دچار کمبود سرمایه هستند.</p>		

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
<p>۹- کمک در امر تصمیم گیری هیات نظارت بر مقررات زدایی و تسهیل شرایط صدور مجوزها و پروانه فعالیت های اقتصادی در راستای بهبود فضای کسب و کار.</p>			
<p>۱- ایجاد شرایط لازم جهت همکاری و مشارکت شرکتهای دارای دانش فنی و تکنولوژی از کشورهای پیشرفته صنعتی جهت ساخت تجهیزات خارجی. ۲- سیاست گذاری و برنامه ریزی در جهت سازندگی و ساخت و تولید جهت گام برداشتن در دهکده جهانی شدن. ۳- هدف گیری درست در جهت تولید، و جلوگیری از ورود بی رویه تجهیزات و ماشین آلات (با استفاده از ذخایر ارزی کشور) ۴- محوریت در ساخت داخل، انتقال تکنولوژی های ساخت است که با انتقال تکنولوژی از شرکتهای صاحب لیسانس به یک شرکت مهندسی مشاور صنعتی (مشاور مادر) در ایران که مجموعه تخصصی آنها در آن موجود می باشد (برق، ابزار دقیق، مکانیک سیالات، مکانیک جامدات، سازه، معماری و....) و توانمندی مدیریت، بومی سازی و انتقال اطلاعات و تکنولوژی را به سازندگان و پیمانکاران داخل، دارا می باشد، با محوریت شرکتهای مهندسی مشاور صنعتی است که به این ترتیب تکنولوژی ساخت در کشور نهادینه می گردد.</p>	<p>امروزه بسیاری از کشورهای جهان به واسطه عدم تکافوی منابع داخلی برای سرمایه گذاری، تمایل شدیدی به جذب سرمایه های خارجی پیدا کرده اند علاوه بر این سرمایه گذاران خارجی بویژه شرکتهای فراملیتی برای ارتقای سطح رقابت پذیری و کسب سود بیشتر، علاقه مند به سرمایه گذاری در مناطق مستعد و مزیت دار شده اند. عملیات فراملیتی ها همچنین می تواند بر رشد و توسعه اقتصاد، اجتماعی، سیاسی کشورهای میزبان به طرق مختلف و در ابعاد گوناگون تأثیر گذارد که این مسئله از نظر دولتهای میزبان اهمیت زیادی دارد طیف این متغیرها بسیار گسترده تر می باشد مانند تأثیر بر اشتغال، تجارت، تراز پرداخت، ساختار صنعتی، تحرک اجتماعی و سیاسی و .. که هر کدام به نوبه خود دارای پیچیدگی های خاصی می باشد</p>	<p>سرمایه گذاری داخلی و خارجی</p>	<p>۵</p>

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
<p>۵- نظارت و بررسی و اقدام در صورت ساخت تجهیزات در داخل ایران تحت نظارت شرکتهای صاحب لیسانس و مهندسی مشاور صنعتی</p> <p>۶- حمایت و تسهیل سازی ارتباط شرکتهای مهندسی مشاور صنعتی، با شرکتهای خارجی جهت انتقال و بومی سازی تکنولوژی و حل مشکلات پیش آمده در حین ساخت، از جمله موارد دارای اهمیت فراوان می باشد.</p> <p>۷- اصل وارد سازی و انتقال تکنولوژی به ایران با ایجاد دفاتر مشترک فنی و مهندسی با شرکتهای معتبر و دارای لیسانس در خارج از کشور و تقویت شرکتهای مهندسی مشاور صنعتی در این مورد می باشد و بعد از طی این مراحل ساخت داخلی اجرا می شود.</p> <p>۸- نظر به شرایط کنونی و وضعیت اقتصادی کشور، می توان به صنایع فولاد و تولید فراورده های فولادی در عرصه فعالیتهای تولیدی موجود اشاره نمود که میتوان با توجه به افزایش قیمت فروش محصولات فولادی نسبت به توجیه ایجاد این گونه طرحها اشاره نمود که در حال حاضر به شدت رو به افزایش می باشد.</p>			
<p>۱- احصاء قوانین مرتبط با جایگزینی نهادهای رقابتی در حوزه تجارت بخش صنعت</p> <p>۲- بازبینی نقش بورسهای کالایی جهت تعیین ابزارهای جدید پوشش ریسک در تجارت بخش صنعت با همکاری وزارت دارایی و سازمان بورس</p>	<p>یکی از مهمترین و مناسبترین درسهایی که باید از تجربه تاریخی اقتصاد فرا گرفته شود، اهمیت خطیر تحولات نهادی و تکنولوژیکی مکمل و ملازمی است که باید ایجاد شود تا رشد اقتصادی بلندمدت تحقق یابد. چنین تحولات ضروری باید نه تنها در داخل کشورهای در حال توسعه، بلکه شاید از آن مهمتر در اقتصاد</p>	<p>نهادهای رقابتی در حوزه تجارت</p>	<p>۶</p>

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
<p>۳- احصاء ابزارهای جدید پوشش ریسک معاملات بخش صنعت و استقرار نظام انبارداری مدرن و سیستم لجستیک جهت استاندارد کردن تحویل کالا و کاهش ریسکهای تحویل</p> <p>۴- خروج تدریجی وزارتخانه و سازمان حمایت از بازار کالاهای دارای بازار رقابتی و سپردن آن به مکانیسم بازار از طریق بورس کالای ایران طبق مقررات و قوانین.</p>	<p>بین الملل ایجاد شود. به عبارت دیگر تا وقتی که برخی اصلاحات اساسی ساختاری، رفتاری و نهادی در اقتصاد جهانی ایجاد نشود، اصلاحاتی که با آرزوهای در حال افزایش مطابقت داشته باشد و کارهای برجسته کشورهای در حال توسعه را پاداش دهد، تحولات درونی اقتصادی و اجتماعی کشورهای جهان سوم ممکن است نا کافی باشد. از طرفی سرمایه گذاری هایی که موجب بهبود کیفیت منابع مادی و انسانی موجود، افزایش کمیت این منابع تولیدی و افزایش بهره وری کامل منابع یا منابع خاص از طریق اختراعات، نوآوریها و پیشرفتهای تکنولوژیکی می شود، عوامل عمده تشویق رشد در هر جامعه ای بوده و خواهد بود. بنابراین جایگزینی نهادهای رقابتی در حوزه تجارت رویکردی است که در اقتصاد ایران جای تبیین و شناسایی و برنامه ریزی دارد.</p>		
<p>در عین پیگیری دقیق الزامات مندرج در سند معاونت طرح و برنامه وزارت صمت، «با اولویت قسمت بانکی و ارزی»، کمیته ای با حضور بخش خصوصی در این وزارتخانه ایجاد و مانع از تصویب، ابلاغ و اجرای مصوبات محل محیط کسب و کار جدید شود. این کمیته حتی در مواردی که به لحاظ قانونی امکان ممانعت از این دستورات عملی را ندارد، با ارائه نقطه نظر کارشناسی خود می تواند نگاه کارشناسی موثری را در تصمیم سازی ها منعکس و اثرگذاری خوبی داشته باشد. این پیشنهاد با تذکر</p>	<p>در حال حاضر مشاهده می شود که دستگاه های متولی امر تجارت خارجی، با ارائه دستورالعمل ها و مصوبات خود مانعی بر سر راه تصمیمات اصلاحی پیشین ایجاد مینمایند که اندک بهبود ایجاد شده در محیط کسب و کار را بین می برند. مصوبه بهبود دهنده فضای کسب و کار مانند آنچه در تاریخ ۶ آبان توسط ستاد هماهنگی اقتصادی دولت منتشر شد، کمتر از یک ماه بعد با دستورالعمل مورخ ۲۸ آبان ماه (مصوبه ۲۷۵۰۳۶) بانک مرکزی از انتفاع خارج و شرایط را به حالت انسداد و قفل شدن فرایند تجارت می رساند.</p>	<p>مصوبات محل محیط کسب و کار</p>	<p>۷</p>

ردیف	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	شرح مختصر موضوع	راهکار پیشنهادی
			معاون اول محترم رئیس‌جمهور نیز هماهنگی دارد که خواسته‌اند «قبل از تدوین و ابلاغ» تدابیر لازم اندیشیده شود.
۸	ضوابط واگذاری اراضی منابع ملی و دولتی برای طرح‌های غیرکشاورزی	در ماده (۲۱) ضوابط واگذاری اراضی منابع ملی و دولتی برای طرح‌های غیرکشاورزی به کمیسیونی متشکل از استاندار یا معاون وی به عنوان رئیس کمیسیون، رئیس سازمان جهاد کشاورزی، رئیس سازمان اموراتصادی و دارایی، بالاترین مقام مسئول دستگاه یا واحد سازمانی مرتبط با طرح در استان، مدیرکل منابع طبیعی و مدیر امور اراضی به عنوان عضو و دبیر کمیسیون اشاره شده است. این در حالی است که علیرغم شعارهای متعدد در زمینه مشارکت های مردمی، حمایت از بخش تولید و رفع موانع تولید و غیره در ترکیب یاد شده هیچ نماینده ای از بخش خصوصی وجود ندارد تا از یک سو از منافع بخش خصوصی دفاع نماید و در موارد اختلاف بین دولت و بخش خصوصی بتواند به حل اختلافات کمک نماید	با توجه به اینکه یکی از مهمترین کارکردهای اتاق های بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی حمایت از منافع بخش خصوصی و سرمایه گذاری است، لذا باید در این کمیسیون عضویت داشته باشد. در غیر این صورت و با حاکم بودن نگاه دولتی کماکان مسائل و مشکلات به قوت خود باقی خواهد ماند
۹	عوارض صادراتی بر تولیدات معدنی	وضع عوارض صادراتی با وجود ایرادهای متعدد قانونی و منقضی شدن دوره‌ی ذکر شده در ابلاغیه‌ی وزیر محترم وقت صمت، هنوز اجرایی است. این عوارض که بر طیف وسیع و ناهمگونی از تولیدات معدنی وضع شده، موجب تعطیلی بسیاری از واحدهای کوچک و متوسط معدنی شده و صادرات	لغو مصوبه شماره ۶۵۴۲/م/ص وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص اخذ عوارض صادراتی از مواد معدنی

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
	تولیدات فاقد تقاضا در داخل کشور یا مازاد بر نیاز داخلی را مختل کرده است. همچنین عدم به روز رسانی قیمت‌های پایه گمرکی موجب اخذ عوارض سنگین و غیر واقعی از این بخش شده که لازم است اصلاح شود.		
پیشنهاد می‌گردد به طور جدی برای خروج معادن از حبس، گام‌های عملیاتی برداشته شود.	با کسر مناطق سکونت‌گاه‌های شهری و غیرشهری زیرساخت‌های امنیتی، نظامی، جاده‌ای، صنعتی و... حدود ۷۹ درصد عرصه‌های قابل معدن‌کاری در اختیار سازمان محیط زیست و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری و حدود ۱۶ درصد آن در اختیار سازمان انرژی اتمی است. نکته مهم آن که به جای تلاش برای ایجاد دسترسی به ذخایر عظیم محبوس شده، تلاش‌ها به بخش بسیار کوچکی از پروانه‌های بهره‌برداری غیرفعال معطوف شده است.	حبس پهنه‌های معدنی	۱۰
	طبق بخشنامه واگذاری محدوده‌های اکتشافی در بین محدوده‌های معدنی و اکتشافی که ۸۰۰ تا ۱۲۰۰ متر از یکدیگر فاصله دارند با در نظر گرفتن حداقل ۱۵۰ متر حریم پیرامون محدوده‌های همجوار صرفاً از طریق مزایده بلامانع است.	وضع مقررات محل تولید در خصوص حریم‌های بین معادن	۱۱

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
	<p>فواصل مازاد بر ۱۲۰۰ متر آزاد و در صورت بلامعارض بودن از طریق ثبت درخواست و برابر ضوابط و مقررات مربوط و اعمال ۱۵۰ متر حریم از طرفین انجام می‌شود. بدیهی است در صورتی که فاصله بین دو محدوده کمتر از ۸۰۰ متر باشد هیچگونه واگذاری مقدور نخواهد بود.</p>		
<p>اجرای شدن استفاده از نرم افزار حقوق دولتی معادن</p>	<p>بر اساس قانون معادن، حقوق دولتی عبارت است از درآمد دولت ناشی از استخراج، بهره‌برداری و برداشت هر واحد از ماده یا مواد معدنی. بر اساس ماده ۱۴ این قانون دارنده پروانه بهره‌برداری، باید درصدی از بهای ماده معدنی در سرمعدن مندرج در پروانه را به نرخ روز، به عنوان حقوق دولتی، سالانه به وزارت معادن و فلزات پرداخت نماید. وزارت مزبور می‌تواند در صورت لزوم معادل بهای آن، ماده معدنی از بهره‌بردار اخذ کند. با توجه به تفاوت عیار ماده معدنی، عناصر مزاحم، حجم باطله برداری، زیرساخت‌ها، فاصله‌ی معدن تا محل مصرف و بسیاری از متغیرهای دیگر، ارزش ماده‌ی معدنی در سر معدن که معیار دریافت حقوق دولتی است تغییر می‌کند. بر این اساس لازم است در محاسبه‌ی حقوق دولتی به تمام این فاکتورها توجه کرد. در حال حاضر رقم دریافتی از معادن بدون در نظر گرفتن موارد فوق و به</p>	<p>نحوه محاسبه حقوق دولتی ناشی از استخراج، بهره‌برداری و برداشت هر واحد از ماده یا مواد معدنی. در قانون معادن</p>	<p>۱۲</p>

ردیف	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	شرح مختصر موضوع	راهکار پیشنهادی
		شکل یکسان برای گروه های مواد معدنی تعیین می شود. همچنین اعمال سلیقه و نوع برداشت کارشناس مربوطه در وزارت صمت در تعیین رقم حقوق دولتی معادن تاثیر گذار است	
۱۳	صنعت پتروشیمی	نظارت بر اجرای جزء (۴) بند (الف) ماده (۱) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	اصلاح آییننامه خوراک متناسب با شاخصهایی همچون تدقیق و تکمیل تعاریف موجود در آیین نامه، تسری تخفیف به سرمایه گذاران مستقل مراحل بعدی زنجیره تولید، اعمال تخفیفات خوراک متناسب با ارزش افزوده، کاهش واردات و تولید محصولات نیاز داخل و اصلاح تخفیفات خوراک مایع
۱۴	صنعت پتروشیمی	تأمین مواد اولیه مورد نیاز صنایع پایین دستی	۱-مدیریت عرضه منظم گرید های پر تقاضا در بورس کالا و اصلاح رویه ها در سایت بهین یاب ۲-تأمین مواد اولیه مورد نیاز صنایع پایین دستی از طریق واردات
۱۵	صنعت پتروشیمی	اصلاح ابعاد مختلف رژیم تجاری و مالیاتی جهت کاهش تدریجی مشوق های صادراتی و معافیت های مالیاتی برای صادرات مواد اولیه پتروشیمی	۱-تدوین فهرست محصولات پتروشیمیایی با ارزش افزوده پایین با مشارکت وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نفت ۲-کاهش پلکانی عوارض دریافتی صادراتی از شرکت ها در صورت حرکت در زنجیره ارزش و تولید محصولات با ارزش افزوده بالا

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
<p>۱- برای آن مقدار از کالاهای دپو شده در گمرک که شامل کالای اساسی می باشد چنانچه نیاز به استفاده از واردات بدون انتقال ارز میباشد فقط شامل کالاهای اساسی شامل جو، روغن، گندم، ذرت، کنجاله، برنج و لاستیک و ماشین آلات خط تولید در صورت نیاز باشد و امکان استفاده از ارز آزاد و واردات بدون انتقال ارز برای این کالاها فراهم گردد.</p> <p>۲- به غیر از موارد ذکر شده در بند ۱، فقط واحدهای تولیدی بخش خصوصی واقعی مجاز باشند حداکثر معادل ۵۰ هزار یورو در سال به منظور تامین قطعات یدکی و مواد اولیه ضروری از واردات بدون انتقال ارز استفاده نمایند.</p> <p>۳- واردات بدون انتقال ارز فقط بصورت برات های دو و سه ساله برای مواد اولیه واحدهای تولیدی بخش خصوصی و کالاهای اساسی باشد.</p> <p>۴- در غیر اینصورت چنانچه واردات بدون انتقال ارز آزاد گردد و برای تمام کالاهای مورد تایید وزارت صمت باشد یقیناً قیمت ارز بشدت بالا رفته و علیرغم عدم واردات کالاهای اساسی و مصرفی با</p>		<p>شرایط واردات بدون انتقال ارز</p>	<p>۱۶</p>

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
نرخ بالا و ارز آزاد، قیمت کالاها در بازار به سرعت بالاتر از نرخ ارز افزایش خواهد یافت.			
پیگیری توسعه صحیح و سریع داده‌های باز دولت و بخش عمومی کشور را تا حصول نتیجه لازم	ارائه داده‌های باز و رابط‌های برنامه‌نویسی کاربردی (API) توسط سازمان‌های دولتی و بخش عمومی یکی از مصادیق توسعه کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات برای استفاده کسب‌وکارها و مردم محسوب می‌شود که در کشورمان کمتر موردتوجه قرار گرفته است. داده‌های باز و رابط‌های برنامه‌نویسی کاربردی دولت می‌تواند ظرفیت‌های عظیمی برای ایجاد خدمات نوین و خلاق توسط بخش خصوصی و جوانان نخبه کشورمان را فراهم کند. این سیاست می‌تواند هدف "جهش تولید" را محقق کند و زمینه عرضه خدمات با کیفیت به مردم را فراهم کند. شورای راهبری بهبود محیط کسب‌وکار می‌تواند توسعه صحیح و سریع داده‌های باز دولت و بخش عمومی کشور را تا حصول نتیجه لازم پیگیری کند.	فناوری اطلاعات و ارتباطات	۱۷
بازطراحی معماری توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور	در معماری توسعه دولت الکترونیک و بازطراحی آن منافع بخش خصوصی و مشارکت این بخش باید بیشتر موردتوجه قرار گیرد. مشارکت بخش خصوصی در توسعه کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند شفافیت در نحوه ارائه	فناوری اطلاعات و ارتباطات	۱۸

راهکار پیشنهادی	شرح مختصر موضوع	موضوع (مانع/گلوگاه یا ...)	ردیف
	<p>خدمات دولت را ارتقاء دهد و به کمک این بخش می‌توان رویه‌های فسادزا را اصلاح کرد. دولت حتی بدون صرف بودجه و تنها با مشارکت بخش خصوصی (به صورت مشارکت عمومی - خصوصی) می‌تواند برخی از کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات را در کشور توسعه دهد</p>		
<p>پیگیری توسعه تجارت الکترونیک</p>	<p>ارائه خدمات تجارت الکترونیک توسط بخش خصوصی اغلب نیازمند توسعه خدمات و ابزارهای مرتبط با آن توسط دولت خصوصاً بانک مرکزی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و همچنین سازمان صداوسیما ج.ا.ا. است. در توسعه تجارت الکترونیک کشور باید به بازاریابی، خرید و فروش محصولات مختلف صنعتی و کشاورزی و عرضه خدمات توجه بیشتری شود. این امر تأثیر زیادی برای تحقق جهش تولید خواهد داشت. به عنوان نمونه، بازاریابی محصولات و خدمات در فضای مجازی سبب افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها در این صنایع و خدمات خواهد شد و از این طریق در تحقق جهش تولید مؤثر است. همچنین سازمان صداوسیما ج.ا.ا. با همکاری ذی‌نفعان بخش خصوصی برای ارتقای فرهنگ استفاده از فناوری اطلاعات در انجام خرید و فروش و دریافت خدمات می‌تواند برنامه‌های هدفمندی را اجرا کند. این مواد</p>	<p>فناوری اطلاعات و ارتباطات</p>	<p>۱۹</p>

